

אננים חגיגי-וריה

נאומו של אבנרי על הצלת יהודי עיראק

אין צורך להרבות במילים כדי להביע את עוצמת הזעם על ההכנות למעשיירצח משפטיים נוספים בעיראק, ואת עומק החרדה שאחזה בכלנו לגורל שרדי היהודים בארם-זהריום.

יהיו הבדלי ההשקפות בינינו כאשר יהיו מאותהים אנהנו בתחושת הסולידאריות היהודית, בהחלטה נחושה להציל אהים נרדפים. העלינו הצעות אלה לסדר יומה של הכנסת, כי לא ייתכן שכנסת ישראל לא תרים את קולה, בקומה זקופה ובפה מלא, מול פני הזוועה. לא היתה לנו מדינה, ולא היתה לנו כנסת, כאשר נמכה, נזרקה ונחנק, ונשרפו, מיליוני אהים באירופה. היום, כאשר יש לנו מדינה וכלים ממלכתיים, מצווים אנהנו לא רק להרים קול, אלא גם לפעול.

המטרה השנייה והעיקרית בהעלאת הצעות אלה היא לאפשר לדובר המוסמך של ממשלת ישראל לדווח לעב על פעולות הממשלה להצלת יהודי עיראק.

מכנים אנהנו היטב את התלבטויות המוסדות האחרניים. ההרהר הפנימי לפעולה הוא עצוב, והאפשרויות מוגבלות עד להחריד. תדע נא הממשלה כי נחוק את ידיה בכל מעשה יעיל שתעשה, למען יינצל אחרון יהודי עיראק מיו מישימר התליונים, המטיל היום את היתתו על בני כל העמים בעיראק.

ובלפי אהים נכרוי: שער מדינתנו פתוח בפני כל נרדף — מדינתנו שאין בה עונשימוות, מדינתנו שתוסף להחיר לשלום חרף מאמצי התליונים לכרות תהום של שינאה בין שני העמים, מדינתנו שתושיט יד לכל שוחר קידמה במרחב.

בדיון על תקציב הכנסת. במיסגרת חגיגת שנת ה-20 שלה.

נשא אורי אבנרי את הנאום האופוזיציוני העיקרי

מוטטות האופוזיציה המסורתית, גח"ל, עד כדי שילוכה המוחלט במימסד — שילוב חומרי וכפשי. מיומי הראשון בכנסת זו, עמדתי בפני העובדה הבילט של קונדומינון מפא"י — גח"ל, של שותפות חבריהכנסת אוניה — באדו, הקובעת את דמות הכנסת הזאת.

התוצאה היתה ביטול הכנסת כמיסד המטייל פיקוח על המימשי, לה, הפיכתה למכותת-הצבעה, הי מכוננת מראש עדידי הממשלה.

השלב השני — כינון הליכוד הלאומי — אך העניק צורה חיצונית, רשמית, לעובדה זו, שקדמה בהרבה לשעת-החירום. גח"ל לא היתה מעולם אופוזיציה של ממש לי מימסד. שעת-החירום רק סיפקה את האלי בי לברית העסקנים מקיר אל קיר, קאר-טל של מנגנוני המפלגות.

קארטל זה הפך את הכנסת לי מיסד שאין לו כימעט תפקיד ממי שי, זולת אישור פורמאלי של החי לטות הממשלה.

גולדה מאיר (המערך): עוד לא אבדה תקוותנו — אתה גרי פה. אורי אבנרי: חברת-הכנסת גולדה מאיר, אני קורא מסור של דברי דויד בן-גוריון, ולמדתי איד היא רואה אותך. אין לי אלא להצי טרף להגדרתו. יזהר הררי (המערך): איד הוא רואה אותך? קריאות: — — — אורי אבנרי: אולי יש כאן דברי חכמה שאיני מבין.

המליאה נשארה ריקה

כיום אנו עומדים בפני שילוב שלישי סכנה חדשה עולה באופק — ואני מזהיר את הבית ואת הציבור כולו בפני בואה.

זו הפעם הראשונה בתולדות הכנסת, קיימת בה סיעה בעלת רוב מוחלט. במ דינה נורמאלית אין בכך אסון. אולם ישראל

• בן-גוריון אמר שגולדה מאיר היא אשה אכזרית-שינאה, הפועלת מתוך שינאה בלבד.

כבוד היושבת-ראש, כנסת נכבדה, עשרים ושניים חברי-כנסת נכבדים. עשרים ושניים חברי-כנסת, בדי יוך השנתי על הכנסת! לפי המסורת היהודית, יום חג הוא יום חשבון-הנפש. בבואו לחנוג מלאות עשרים שנה לכני סת, תפקידנו הראשון הוא — לחשוף לי קויים ולהתריע על סכנות.

הכנסת חולה!

הקומיסארים של המימסד, השולטים בי בית זה, עשו יד אחת כדי למנוע מראש כל ביקורת כזאת. הם קוראים: מי ש מותח ביקורת על הכנסת, מבנה את הפרלאמנטאריזם הי ישראלי, הוא פא ישיסט, רחמנא ליצי לן!

זהו שקר מוסכם. לפי הגיון בדי עוות זה, הררי פא המאבחן את הדיאגנוזה הוא שליחו של מלאך-המוות, ומי שמטיל על החיר לה מיצווה של רפואה, הוא בן בריתם של החיידקים המכרסמים בגוף החולה.

יעקב חזן (המערך): הוא צריז להיות רופא, ולא סנדלר. אורי אבנרי: ואנו באים ואמרם: למען המימסד הפרלאמנטארי, חובה היא לאבחן את מחלת הכנסת. למען הדמוקר ראטיה, חובה היא להצביע על עיחת מני גנוני המפלגות.

כבוד היושבת-ראש, אנו קובעים כי הפרלאמנטאריזם הישראלי נמי צא בתהליך הידרדרות, ירק הת עוררות הציבור תעצור תהליך זה. שלושה הם שלבי הידרדרות זו: כשלב הראשון, ראינו את הת

חזן

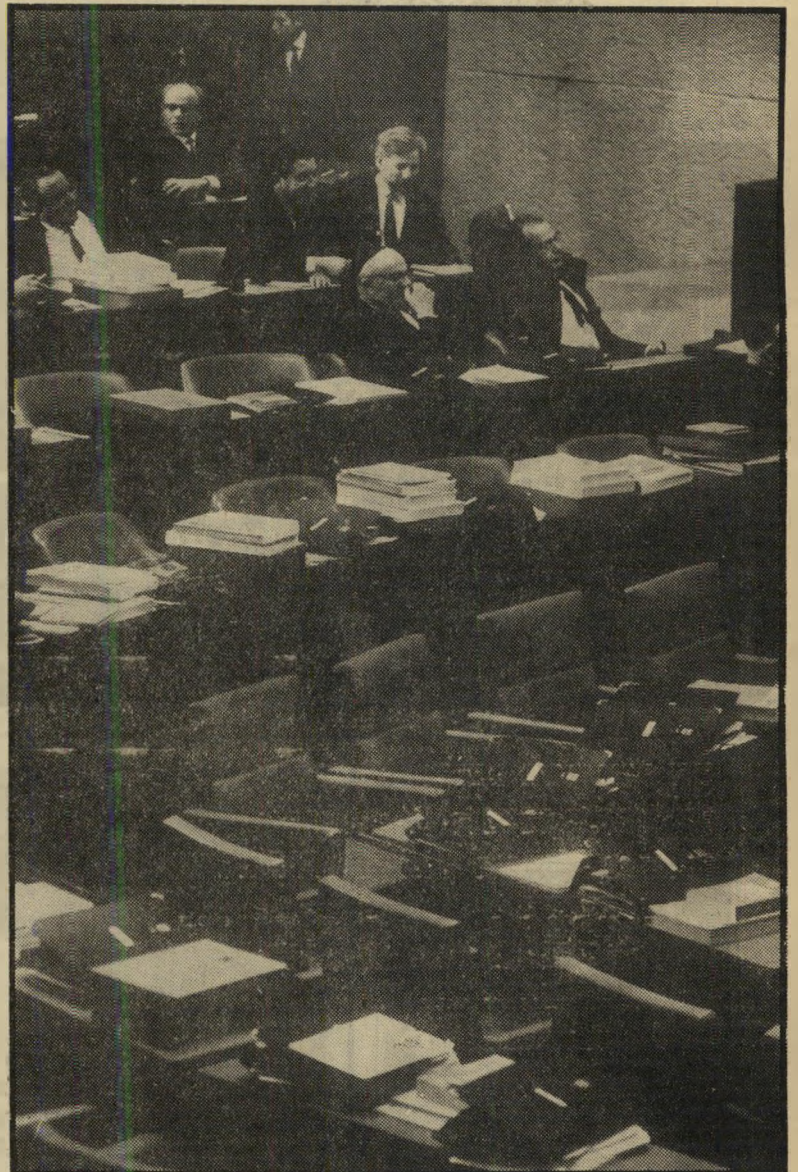
אין נראית הכנסת כאשר היא זנה — בישיבה שהוגדרה רשמית כחגיגית — על התקציב של עצמה, על סידרי עבודתה ועל בעיותיה? בראשית הישיבה, כאשר זיכר קדיש לון, נכחו כשבעים חברי-כנסת. לון ניצל את ההזדמנות כדי לנאום פולמוסי למדי, תוך התקפות גלויות על התופעות שסיעות היחיד גרמה להן במידה רבה: ריבוי הסיעות בבית, ריבוי השאלחות, וכוי. מחיתי על כך לאחר מכן בקריאת-ביניים חריפה.

כעבור שעה, כאשר נאם עקיבא גוברניו, נותרו מלבד הנואם, היו"ר ואני רק עשרים ואחד ח"כים — מהם 14 שהם חברי סיעתו של הנואם. מגח"ל נותרו 2, הכפד"ל 2, מ"ע 2, וממ"ח 1. שאר הסיעות נעדרו כליל.

בניגוד לתקנון, הפקיעו לעצמם דוברי המערך את רוב הזמן באותה ישיבה, וכתוצאה מכך לא ניתן לנו לדבר בה כלל. במיוזון לחשו כי הישיבה הופסקה במיוחד כדי למנוע את נאומיהם של שתי סיעות-היחיד — שלנו ושל בן-גוריון — בישיבה החגיגית. על-כ"פנימ, עוררנו בעניין זה סקנדאל בסוף הישיבה, אך הדבר לא עזר.

למחרת היום, כשהתחדשה הישיבה, היה המצב דימה. שעה קלה לפני שקמתי לנאום, נכחו באולם מלבד הנואם (ורדירג), היו"ר (תלמי) ואני רק עשרים חברי-כנסת.

רשימת הנוכחים: המערך — 12 מתוך 63 (גולדה מאיר, יעקב זקן, אוניה, הררי, קרגמן, ורטמן, ביטון, הקטין, ארבל, ביבי, צור, גז), גח"ל — 4 מתוך 22 (יוסף תמיר, שטרן, אברמוב, ידו), מפד"ל — 1 מתוך 11 (זוארק), אג"י — 1 מתוך 4 (גרוד), מק"י (מיקוניס), כהרציון, נעדרו: ל"ע, מרכז-חופשי, רק"ח, הסיעות הערביות, בן-גוריון. באותו יום, כשנסתיימה ההצבעה על תקציב הכנסת (וכל הסתייגויותינו נידחו פה-אחד, כמובן), נמשך הדיון על חוק הנוגע לחברות-קרקעות. זהו חוק מיקצועי יבש, אך חשוב

מראה הכנסת בעת הישיבה החגיגית *

מאוד. נאמתי נאום מישפטי מפורט, שהוכן עליידי אמנון זכרונ. באולם נכחו, מלבד היו"ר, שלושה חברי-כנסת (צדק, אברמוב, ארז). לאחר מכן היתה הכנסת צריכה לאשר צו שעת-חירום הנוגע לתשלום-חובה על צמרי כבשים. ההמשך נרשם בפרוטוקול כך, וגרם לגליצחוק ורוגז בבית: היו"ר רות הקטין: הכנסת תעבור להצבעה. אורי אבנרי: אבקש למנות את הקולות. היו"ר רות הקטין: נמנה את הקולות. בשבעה קולות, ללא התנגדות, אושר הצו. כך נסתיימה הישיבה החגיגית.

• נוסף ל-14 כיסאות ריקים נראים בתמונה חברי-הכנסת שלמה גרוס, שמואל תמיר, אורי אבנרי, אברהם ורדירג, אברהם טיאר, שמואל מיקוניס ושלמה כהרציון. התמונה צולמה בעת הישיבה החגיגית.